

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23CoP/19/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2215218074
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daša Kontríková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2215218074.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: 1) B. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. E. XXXX/X, M. V. 2) D. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. E. XXXX/X, M. V., maloleté deti zastúpené: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda, deti rodičov, matka: P. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. E. XXXX/X, M. V., zastúpená: FORTITUDINE, s.r.o., advokátska kancelária so sídlom Ulica Svätej Alžbety 5772/19, Dunajská Streda, otec: D. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. E. XXXX, M. V., zastúpený: JUDr. Milan Bányi, advokát, so sídlom B. Bartóka 5, Veľký Meder, o návrhu matky na vydanie predbežného opatrenia, na odvolanie matky proti uzneseniu Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 9P/42/2015-13 zo dňa 19. októbra 2015, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvého stupňa **s a m e n í** tak, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia **s a z a m i e t a**.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa vyhovel návrhu matky na nariadenie predbežného opatrenia a maloleté deti dočasne ponechal v osobnej starostlivosti matky, ktorá ich bude zastupovať a spravovať ich majetok do právoplatného skončenia konania o rozvod manželstva a o úprave výkonu práv a povinností rodičov k maloletým deťom vedenom na Okresnom súde Dunajská Streda pod sp. zn. 9P/41/2015. Súd dočasne upravil styk maloletých detí s otcom tak, že otec je oprávnený stýkať sa s maloletými deťmi každý párnny týždeň v mesiaci v sobotu od 9:00 hod. do 13:00 hod. za prítomnosti matky a v bydlisku matky. Otca maloletých detí zaviazal platiť výživné v nevyhnutnej miere, na každé z detí po 50 eur do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

Súd prvého stupňa po právnej stránke uznesenie odôvodnil poukazom na § 102 ods. 1, § 75 ods. 1, 2, 5, 6, 8, 9, § 74 ods. 1, § 76 ods. 1 písm. a), b), ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.) a § 36 ods. 1 a § 24 ods. 1 Zákona o rodine. Skutkovo uznesenie odôvodnil tým, že matka maloletých detí dňa 13.10.2015 podala na Okresnom súde Dunajská Streda návrh na rozvod manželstva a návrh na úpravu výkonu práv a povinností rodičov k maloletým deťom. Spolu s návrhom podala aj návrh na vydanie predbežného opatrenia z dôvodu, že s otcom detí nežije v spoločnej domácnosti, pričom otec maloletých detí je výbušnej povahy so sklonsmi k fyzickému násiliu, vyhráža sa matke, že maloleté deti odnesie na neznáme miesto. Otec maloletých detí žiadnym spôsobom neprispieva na ich výživu. Súd v odôvodnení poukázal na to, že Zákon o rodine upravuje možnosť rodičov kedykoľvek dohodnúť sa o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností v prípade, ak rodičia spolu nežijú. Ak sa rodičia nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť ich výkon rodičovských práv a povinností, najmä určiť, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. V tomto prípade sa matka domáha, aby súd zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti matky a uložil otcovi maloletých detí povinnosť platiť výživné vo výške 200 eur mesačne do právoplatného skončenia konania o rozvod manželstva a úpravu výkonu práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode. V danom prípade je osvedčenou skutočnosťou, že maloleté deti sa nachádzajú fakticky u matky, rodičia maloletých detí spolu nežijú a matka maloletých detí aj s dcérami momentálne býva v rodičovskom byte. Podľa názoru súdu

je preto potrebné až do právoplatného skončenia konania o rozvod manželstva a o úprave výkonu práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode dočasne ponechať maloleté deti v osobnej starostlivosti matky (čo je len potvrdením skutkového stavu veci) a otcovi uložiť v nevyhnutnej miere platiť výživné. Nariadeným predbežným opatrením je povinná osoba zaviazaná platiť výživné, avšak len v nevyhnutnej miere tak, aby to postačovalo na uhrádzanie základných a nevyhnutných životných nákladov. Výrok predbežného opatrenia neprejudikuje výrok rozhodnutia vo veci samej, t. j. nemožno ním nahrádzať konečné riešenie vyživovacej povinnosti. Rozsah určenia výšky výživného v takomto prípade je určený zákonom vo vyjadrení „v nevyhnutnej miere“. V preskúvanom prípade s prihliadnutím k okolnostiam je potrebné určiť výživné na maloleté deti s tým, že výživným v nevyhnutnej miere na maloleté deti je suma 50 eur na každé dieťa. Takto určené výživné pokryje nevyhnutné nutné náklady na výživu detí s prihliadnutím na osobnú starostlivosť matky. Zároveň súd rozhodol aj o úprave styku maloletých detí s ich otcom, pričom sa úplne nestotožnil s návrhom matky maloletých detí a bral na zreteľ aj denný režim maloletých detí, ako aj ich útlý vek a preto rozhodol tak, že otec je oprávnený stýkať sa s maloletými deťmi v bydlisku matky a v jej prítomnosti v časovom období, ktoré nekoliduje so spánkovým režimom maloletých detí.

Proti uzneseniu súdu prvého stupňa podal odvolanie otec maloletých dcér prostredníctvom právneho zástupcu. V odvolaní poukázal na to, že obaja rodičia majú právo stýkať sa so svojim dieťaťom, pokiaľ ich rodičovské práva povinnosti neboli obmedzené. Napriek tomu, že jeden z rodičov nežije v spoločnej domácnosti s druhým rodičom a dieťaťom, dieťa má právo stýkať sa s týmto rodičom, ktorý má voči nemu stále rodičovské práva a povinnosti, vrátane práva podieľať sa na jeho výchove. Práve úprava tohto kontaktu rodiča s dieťaťom je obsahom práva styku. Právo styku prináleží rodičovi bez ohľadu na to, či je upravené súdnym rozhodnutím alebo nie. Obidvaja rodičia si musia uvedomiť, že udržiavanie kontaktu medzi dieťaťom a rodičom, ktorý nežije v spoločnej domácnosti s dieťaťom, je v záujme dieťaťa a všeobecne sa odporúča, aby sa oddelene žijúci rodičia predovšetkým navzájom dohodli o spoločnej výchove dieťaťa a návštevách druhého rodiča. Dieťa nemôže trpieť za to, že si jeho rodičia prestali rozumieť natoľko, že sa rozišli. Je potrebné si uvedomiť, že dieťa potrebuje prítomnosť a starostlivosť obidvoch rodičov. Nie je záujmom žiadneho z rodičov, aby svojím postojom spôsoboval traumy vlastnému dieťaťu. Konštantná judikatúra súdov zakotvuje, že subjekt domáhajúci sa vydania predbežného opatrenia musí osvedčiť dôvody na jeho vydanie, t. j. potrebu dočasnej úpravy pomerov účastníkov, alebo obavu o ohrozenie budúceho výkonu súdneho rozhodnutia, dôvodnosť nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy. Otec navrhol návrh na vydanie predbežného opatrenia zamietnuť v plnom rozsahu, nakoľko nie sú splnené podmienky pre nariadenie predbežného opatrenia tak, ako to požaduje matka. Matka neosvedčila potrebu dočasne upraviť pomery medzi účastníkmi konania a ani existenciu nebezpečenstva hroziacej ujmy, pre ktoré by bolo nevyhnutné dočasne upraviť pomery účastníkov nariadením predbežného opatrenia. Táto skutočnosť bola preukázaná aj na pojednávaní vo veci pod spisovou značkou 9P/41/2015 dňa 01.12.2015, kedy sudkyňa sama uviedla, že nie je potreba nariadiť predbežné opatrenie. Argumenty matky svedčiacie o existencii nebezpečenstva hroziacej ujmy, pre ktoré by bolo nevyhnutné dočasne upraviť pomery účastníkov nariadením predbežného opatrenia (údajný, ničím nepodložený špekulatívny názor matky, údajné násilné správanie, obava matky o únos vlastného dieťaťa) sú založené iba na subjektívnom názore matky, ktorý nevie preukázať žiadnymi relevantnými dôkazmi. Nariadenie predbežného opatrenia v znení, ako to nariaďuje súd v uznesení by bolo neprímerane prísny zásahom do práva styku otca s maloletými deťmi, s ktorými sa denne stretáva, ako to aj matka na ústnom pojednávaní dňa 01.12.2015 sama uviedla (vzťahy medzi nimi sú dobré a deti sa každý deň s otcom stretávajú). Súd vo svojom odôvodnení uznesenia o nariadení predbežného opatrenia neuviedol okrem výšky výživného absolútne žiadny argument, okrem citácie zákonov, prečo nariadil predbežné opatrenie. Z vedeného dôvodu otec navrhol, aby odvolací súd zrušil nariadené predbežné opatrenie.

K odvolaniu otca sa vyjadril kolízny opatrovník podaním doručeným súdu 26.01.2016. Vo vyjadrení uviedol, že vzhľadom ku skutočnosti, že otec sa denne stretáva so svojimi maloletými deťmi so súhlasom matky (viď zápisnica z pojednávania zo dňa 21.01.2016), maloleté deti sú citovo viazané na otca, majú vybudovaný veľmi dobrý vzťah, obaja rodičia majú vytvorené vhodné podmienky na výchovu maloletých detí, preto kolízny opatrovník návrh matky v časti určenia práva styku otca s maloletými deťmi navrhuje zamietnuť. Poukazujúc na to, že rodičia 21.01.2016 boli ochotní pristúpiť na rodičovskú dohodu o výživnom vo výške 60 eur mesačne na každé maloleté dieťa, taktiež sa zhodli na tom, že na čas po rozvode maloleté deti budú zverené do osobnej starostlivosti matky, kolízny opatrovník navrhuje uznesenie v plnom rozsahu zrušiť, nakoľko je neopodstatnené.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací § 10 ods. 1 O.s.p. prejednal vec nielen obsahom a dôvodmi podaného odvolania podľa ustanovenia § 212 ods. 2 písm. a) O.s.p., pretože ide o vec, ktorú možno začať i bez návrhu, postupom bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 214 ods. 2 O.s.p., a dospel k záveru, že odvolanie otca bolo dôvodné, preto odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa zmenil a návrh matky na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

Podľa ust. § 102 ods. 1 veta prvá O.s.p. ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz.

Podľa § 76 ods. 1 písm. f) O.s.p., Predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby niečo vykonal, niečoho sa zdržal alebo niečo znášal.

Predbežné opatrenie slúži k dočasnému zabezpečeniu ochrany porušených alebo ohrozených práv účastníkov a je namieste ho použiť tam, kde sa vyžaduje okamžitý zásah súdu. Z charakteru predbežného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie, čo pre krátkosť času zvyčajne ani nie je dobre možné. Je však nutné, aby boli splnené základné predpoklady pre nariadenie predbežného opatrenia, a to buď potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov alebo existencia reálnej obavy, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Súdna prax vyžaduje i naplnenie podmienky, že predbežným opatrením sa nesmie vytvoriť nenávratný, nenapraviteľný stav v právnych vzťahoch účastníkov, ani že v dôsledku predbežného opatrenia nevznikne neprimeraná ujma účastníkovi a ujma povinného nesmie byť neprimeraná výhode, ktorú nariadením predbežného opatrenia získa druhá strana. Pre úspešnosť návrhu na nariadenie predbežného opatrenia je nevyhnutné, aby boli aspoň osvedčené (teda nemusia byť nepochybne preukázané) základné skutočnosti, potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ale i osvedčenie, že je dané nebezpečie bezprostredne hroziacej ujmy.

Matka odôvodňovala vydanie predbežného opatrenia, ktorým sa domáhala ponechania maloletých detí v svojej osobnej starostlivosti tým, že rodičia detí spolu nežijú a otec je agresívnej povahy a matke sa vyhráza únosom detí. Výživné žiadala z dôvodu, že otec sa na nákladoch spojených so starostlivosťou o deti nepodieľa. Návrh na úpravu styku otca s deťmi v návrhu neodôvodnila.

Súd prvého stupňa návrhu matky vyhovel z dôvodu, že existuje potreba dočasne upraviť práva a povinnosti rodičov k maloletým deťom na čas do právoplatného skončenia konania o rozvod rodičov podľa návrhu matky.

Otec v odvolaní namietal, že matka žiadnym spôsobom neosvedčila potrebu dočasne upraviť vzťahy medzi rodičmi predbežným opatrením, pretože rodičia sa vedia na úprave práv a povinností k maloletým deťom dohodnúť. K názoru otca sa priklonil aj kolízny opatrovník, pričom k vyjadreniu pripojil aj dohodu rodičov zo dňa 23.02.2016 z ktorej vyplýva, že obaja rodičia súhlasia s tým aby boli deti zverené matke, otec sa zaviazal na obidve deti platiť výživné spolu 160 eur mesačne a rodičia sa tiež dohodli na styku otca s deťmi.

Predmetom prieskumu odvolacieho súdu bolo v prejednávanej veci posúdiť, či súd prvého stupňa rozhodol správne o návrhu matky na nariadenie predbežného opatrenia, keď jej návrhu vyhovel.

Charakteristickým znakom predbežného opatrenia je jeho potrebnosť, t. j. musí existovať právny záujem (nie naliehavý) na vydaní predbežného opatrenia, ako na to správne poukázal otec maloletých detí vo svojom odvolaní. Osvedčenie potrebnosti vydania predbežného opatrenia vždy zabezpečuje ochranu porušeného alebo ohrozeného práva účastníka konania. Toto zabezpečenie spočíva vo vytvorení situácie pre efektívne využitie procesných mechanizmov slúžiacich na to, aby sa pokračovalo v konaní bez ďalšieho porušovania alebo ohrozovania práva, o ochranu ktorého sa žiada aj vo veci samej. Tým, že rodičia maloletých dievčat sa vedia dohodnúť na všetkých právach a povinnostiach voči maloletým dcéram, nie je potrebné, aby ich vzájomné práva a povinnosti upravoval súd uznesením. Z pripojenej rodičovskej dohody zo dňa 23.02.2016 vyplynulo, že obaja rodičia súhlasia s tým aby boli deti zverené matke, otec sa zaviazal na obidve deti platiť výživné spolu 160 eur mesačne a rodičia sa tiež dohodli na styku otca s deťmi, ktorý v dohode bližšie špecifikovali.

S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa zmenil spôsobom uvedeným vo výroku tohto uznesenia, podľa § 220 O.s.p..
Toto uznesenie bolo prijaté v odvolacom senáte počtom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je možné podať odvolanie.